

MODALEN KOMMUNE

Ope landskap

Evaluering 2021 - Pilotprosjekt, beiting med
geit Modalen kommune

Figur 1 Flokken som hadde sommarjobb i Modalen kommune

Bakgrunn

Det vart i 2021 vedteke at dagsturhytta skulle plasserast i området Steinavatnet. Aktuell tilskomst dit er sti som ligg på vestsida av vatnet, men det er mogleg å gå rundt vatnet. Området er prega av mykje småbjørk og ber preg av attgroing og behov for skjøtsel. Modalen kommune v/ teknisk etat/landbruk ynskte difor å setje igong eit pilotprosjekt med beiterydding ved hjelp av geit og ny beiteteknologi på begge sider av turstien. Geit er godt eigna til oppgåva då dei et mykje busker og kratt, og dei vil slik gjenopne og halde ved like vegetasjon rundt og langs stien og gjera turopplevinga endå betre.

Kommunestyret løyvde kr. 30 000 frå næringsfondet til prosjektet i 2021.

Mål for

Bruka geit til kulturlandskapspleie for å opna arealet langs stien. Området rundt Steinavatnet er i attgroing. I samband med plassering av dagsturhytta er det eit godt høve til å rydda å gjera turstien og arealet rundt meir tiltalende for dei som ferdast.

-Dokumentera arealet før og etter.

-Formidling av erfaring

g

ur 1 Synfaring med arbeidsgruppa før beiting. området langs vatnet er prega av attgroing.

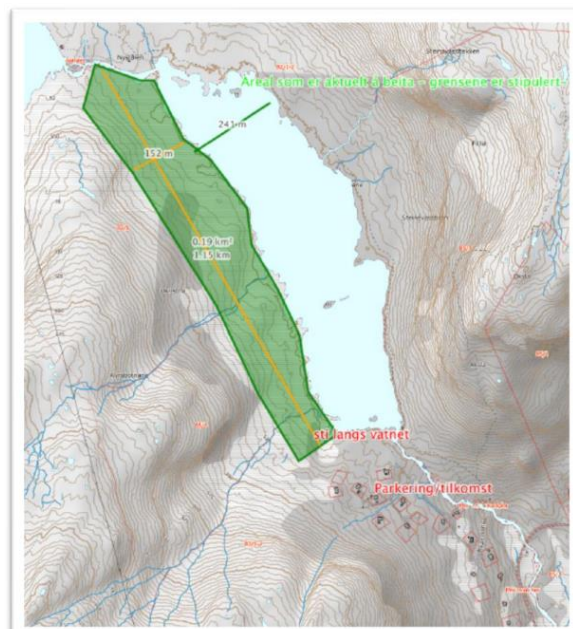
Gjennomføring

Prosjektet vart gjennomført som planlagt sommar/haust 2021. Arbeidsgruppa synfarte området i juni, og det vart tatt mykje bilete. To tilsette frå landbrukskontoret med erfaring frå vegetasjonskartlegging synfarte arealet etter avslutta beiting

Eit av måla til prosjektet var å samla erfaring om denne arbeidsmåten, og best mogleg dokumentera effekten av beiting.

Arbeidet

Etter første synfaring vart det aktuelle området for beiting teikna inn på kart. I første omgang ville ein prioritera arealet på begge sider av stien på vestsida av vatnet inn mot Nystølen, men ein trekte grensa noko opp mot Nåmdalsfjellet. Området starta eit lite stykke inn på stien for at det ikkje skulle verta konflikt med fritidsbustader og andre interesser.

Figur 2 Steinavatnet mot Nystølen og mot Krossdal

Med grunnlag i kartet vart det inngått avtale med grunneigarane. Dei var veldig positive til prosjektet. Det vart laga kontraktforslag i samarbeid med med bøndene i Eksingedalen, og inngått avtale om tal dyr, pris pr. dyr og lengda på beitetida.

Organisering

Arbeidsgruppe har bestått av : Njål Eidsnes, Maya Greve, Laila Bjørge, Tone S. Skuggevik. Arbeidsgruppa har hatt ansvar for organisering og rapportering av prosjektet. Oppåvene har vore fordelt mellom kontakt med personar som måtte involverast undervegs, samt dialog med dyreeigar. Gruppa har fungert godt, og det har vore jamnlege møter.

Prosjektet har hatt samarbeid med dyreeigarane Evelyn Gullbrå, Gøril Kvinge Nesheim, Lars Bjarte Nesheim og Kjetil Vassenden med føretaket 977 06 4422. Dei hadde ansvar for å transportera dyra inn og ut av beiteområde, tilsyn og oppfølging av dyra undervegs. Lars Bjarte Nesheim har vore fast kontaktperson frå bøndene, og det har vore ein stor fordel at ein berre hadde ein person å forhalda seg til.

Resultat:

Geitene vart på beite frå juli til 16.september og det var 10 vaksne + kje.

Bøndene hadde jamnleg tilsyn i beiteperioden, med tilsyn 1 til 2 gongar pr veke

Dei hadde beitekartet på telefonen og kunne heile tida sjå kvar dyra var. Geitene var ute av det virtuelle beite to gonger, men gjekk inn att av seg sjølv.

Tilbakemelding frå geitebøndene er at det ikkje har vore noko problem knytt til beitinga, men at dyra burde sleppast tidlegare på beite om våren. Og at det bør beitast over fleire år.

Kostnad i prosjektet har vore betaling av beiting pr. dyr pr. mnd og geitene var der i 2 mnd som avtalt.

Synlege resultatet

Området vart synfart etter at beitesesongen var avslutta, og det var ikkje tvil om at geitene hadde beita mykje på undervegetasjon og lauvtre. Det var stor forskjell mellom vestsida og austsida av vatn, sjølv om det og beitar ein del sau i området ved dagsturhytta.

Området på om lag 100 daa var kanskje i største laget for 10 dyr, sjølv om beitinga vart styrt til mindre areal igjennom sesongen for å få høgare beitepress. Avgrensing av arealet er difor viktig. Dette året har arealet nærmast stien vorte prioritert, men på sikt kunne området nærast Nystølen og opp mot Nåmdalsfjellet hatt stor nytte av beiting.

Sjølv om ein ser god effekt av beiting bør prosjektet gå over 2-3 år for å få permanent reduksjon av vegetasjon.

Det hadde vore ein fordel om ein starta beitinga endå tidlegare i juni. Lenger utover i vekstsesongen vert mange artar meir treen og mindre smakleg.

Det er ikkje registrert konflikstar med ferdsel, og mange turgåarar har gitt tilbakemeldingar om at det var veldig triveleg med geit på beite. Roleg og tilitsfulle dyr.

Det er lettast å sjå resultatet på tre og buskar, der alt grønt er vekke. På undervegetasjonen er det vanskelegare å sjå kor mykje som har vorte beite, men samanlikna med andre sida av vatnet var det stor forskjell.

Figur 3 Geitene har beita både lauv på trea og på gras, lyng og urter. Bilde i midten; beitekart som viser avgrensning av området og kor geitene befinn seg. Bilde til høgre: Tilsyn

Figur 4 Avslutning av jobben og heimreise

Foto: Geitebøndene har tatt dei fleste av bileta og kommunen har fått lov å nytta dei i rapporten.